

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

EEN OVERTREDING ...

WIE DUBBEL parkeert maakt het zijn mede-weggebruikers lastig - hij maakt zich schuldig aan een overtreding. Wie kruiden tegen hoge prijzen verkoopt, voorgevend dat ze de koper zullen genezen en er dernoods nog de bedreiging aan toevoegt, dat de koper anders niet lang meer te leven heeft, is een groot gevaar voor de volksgezondheid. Maar ook deze kwakzalver maakt zich schuldig aan een overtreding en de rechter, die in eerste aanleg zijn gedragingen beoordeelt, is óók de kantonrechter.

De wet maakt onderscheid tussen misdrijven en overtredingen. In het algemeen worden misdrijven door de enkel- of meervoudige strafkamer van de rechtbank beoordeeld, overtredingen door de kantonrechter. De bedelaar, de landloper en de souteneur begaan overtredingen die door de rechtbank worden behandeld.

Viel het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst onder de misdrijven — en gezien de ernst van de feiten en de grote gevaren die er aan zijn verbonden zou er alle reden toe zijn — dan zou het publiek er beter van doordrongen zijn dat kwakzalverij een ernstig feit is. Voor het rechtsgevoel is het zeker niet bevredigend, dat een straffer optreden van de rechterlijke macht tegen een figuur als Van de Moosdijk, die heel goed weet, dat het nooit zo'n vaart kan lopen, maar aan zeer beperkte grenzen is gebonden. Ware kwakzalverij een misdrijf, gekoppeld aan een zwaardere strafbedreiging dan thans het geval is (duizend gulden boete, bij recidive ten hoogste twee maanden hechtenis!) dan zou niet alleen het publiek anders gaan denken over deze zaak, maar de preventieve werking zou velen weerhouden zich als onbevoegde op te werpen.

Slechts GELDBOETEN voor ergerlijke kwakzalvers

10 mille boete voor Van de Moosdijk

DE KANTONRECHTER te Eindhoven mr J. Roeffen heeft op 2 december de 43-jarige kruidendokter W. J. A. van de Moosdijk wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst tot een boete van f 10.000 veroordeeld.

De officier van justitie, mr. J. Hulleman, had zes weken geëist.

Van de Moosdijk was voor deze zitting onder politiegeleide naar Eindhoven gekomen. Toen de zitting afgelopen was werd het publiek enige tijd in de zaal vastgehouden, tot de kwakzalver zich uit de voeten had kunnen maken! De stemming van het publiek is nu eenmaal bepaald niet op de hand van de kwakzalver!

Drie getuigen zijn door de kantonrechter, mr. Roeffen, gehoord. Een inwoner van Arnhem was met haar inmiddels overleden pleegzoon naar Gasteren gereisd. De jongen werd in een invalidenwagentje de spreekkamer van de „kruidendokter“ binnengereden. Van de Moosdijk zei toen, aldus de getuige: Jongen, je bent ernstig ziek, maar ik zal je beter maken. Ik zal de doktoren voor raadselen plaatsen." De kruiden, die hij gaf, kostten 250 gulden. Een andere pleegzoon had Van de Moosdijk bij deze gelegenheid horen schermen over zijn „goede vriend Beckers“, de overleden bisschop van den Bosch. De Arnhemse dame had over Van Moosdijk gelezen in een advertentieblaadje.

Een Tilburgse fabrikant was eind 1968 naar Van de Moosdijk gegaan. Die had hem over de vingers gestreken en bezwerend toegesproken. De zak kruiden kostte ook ditmaal 250 gulden.

Mr. G. Hulleman, officier van justitie, hield een scherp requisitoir. „Deze verdachte heeft bij velen, die ten einde raad waren, hoop gewekt. Het is

een meedogenloze koopman, die geld slaat uit het leed en de ellende van zieke mensen. Het openbaar ministerie zal hem zolang vervolgen tot hij zijn practijken heeft gestaakt."

Mr. Hulleman bleek goed ingelicht over de activiteiten, die Van de Moosdijk thans in België ontwikkelt. Zijn z.g. goud- of diamantkuur kost soms meer dan 30.000 frank. Zijn slachtoffers sluiten leningen om dat te kunnen betalen.

Pastoor Mullenders veroordeeld

PASTOOR MULLENDERS van het Zuidlimburgse Wahlwiller heeft f 300 boete gekregen, waarvan honderdvijftig voorwaardelijk, omdat hij onbevoegd de geneeskunst heeft uitgeoefend-

In twee gevallen had de pastoor zieken behandeld met de natuurmethode van de wichelroede en hen medicamenten voorgeschreven. Bovendien had hij zich daarvoor gul laten betalen.

De verdachte ontkende niet toen hij voor de kantonrechter moest verschijnen.

De kantonrechter vroeg hem hoe hij het deed. „Och, ik praat wat met de mensen". „Nee, nee, u schrijft recepten, waarop uw patiënten in Aken medicijnen kunnen krijgen".

„Ja, maar ik heb ernstig medicijnen gestudeerd en ik wil graag voor een commissie van dokters verschijnen om mijn kennis te laten testen", zo verklaarde de pastoor. Hij zei dat hij de natuurgeneeswijze beoefende en dat hij voorzitter is van de „Nederlandse werkgroep van praktizerende genezers". Wij willen natuurlijke geneesmiddelen en niet het chemisch vergif, dat hier verstrekt wordt."

De rechter zag het niet helemaal en stelde tot slot dat schoenmakers bij

VERVOLG OP BLZ. 74

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoediging is KWAKZALVERIJ

Hormoonpreparaten illegaal verkocht

KANTONRECHTER mr. A. van den Brand te Wageningen heeft de directeur van de Arnhemse farmaceutische onderneming „Apharmo”, T. van de B., veroordeeld tot f 5000 boete en acht weken hechtenis wegens het illegaal verkopen van hormoonpreparaten. De officier van justitie bij het kantongerecht aldaar, mr J. Pieters, had f 10.000 boete en zes weken hechtenis geëist.

De directeur werd aansprakelijk gesteld voor de verkoop door zijn fabriek van veeartsenijkundige middelen aan personen, die daartoe volgens de wet op de antibiotica niet bevoegd zijn. Alleen dierenartsen, apothekers, artsen, erkende geneeskundige instituten en dergelijke mogen deze stoffen met oestrogene werking afnemen.

De officier zei in zijn requisitoir: „Deze zaak heeft een omvang aangenomen, die zijn weerga in ons land niet kent.” Hij raamde de afzet van de fabriek in 1966 op 33 kilo stilboestrol. Met dit kwantum kunnen 45.000 kalveren worden ingespoten. Officier mr Pieters beschuldigde de directeur van oneerlijke concurrentie en het in gevaar brengen van de volksgezondheid.

Mr D. Dirkzwager, die als raadsman optrad, was het vele malen zeer oneens met de officier van justitie. Hij vroeg zich af of deze stoffen wel zo schadelijk zijn voor de volksgezondheid en concludeerde dat de wetenschap dit kennelijk nog niet kan overzien. „Zo lang in Nederland reclame voor sigaren en sigaretten wordt toegestaan en jongerensociëteiten in Amsterdam waar het blauw staat van de marihuanarook worden gesubsidieerd, blijft deze onzekerheid bestaan”, zo zei hij. Daarom vind hij niet bewezen dat zijn cliënt volledig aansprakelijk was.

PASTOOR MULLENDERS

VERVOLG VAN BLZ. 73

hun leest moeten blijven en dat de pastoor een voorbeeld aan die schoenmakers kan nemen.

Over pastoor Mullenders hebben wij uitvoerig bericht in de nummers van april, juli en november 1965. In dat jaar heeft pastoor Mullenders zijn kwasi-geleerdheid tijdens een tv-uitzending kunnen uitkramen. Hij is bijzonder vast overtuigd van het bestaan van aardstralen en voert al jaren een strijd tegen chemische geneesmiddelen.

Ook in België regent het klachten over Van de Moosdijk

OP 31 OKTOBER j.l. stond een interview met de bestrijder van de praktijken van Van de Moosdijk, de heer M. Eerenberg, in de Gazet van Antwerpen. De heer Eerenberg ontving daarop uit België niet minder dan 61 brieven met klachten over de „Raspoetin van Brabant”. Er was overigens ook een anonieme brief bij, waarin de heer Eerenberg bedreigd werd: „Als U nog eens schrijft in binnen- en buitenland zult U eens iets beleven”. Ook krijgt de heer Eerenberg anonieme telefoontjes met bedreigingen.

Via de Eindhovense advocaat mr. Athmer poogt men thans het geld van

degenen, die zich voor grote bedragen lieten afzetten voor kruiden van Van de Moosdijk, terug te krijgen. Op de kwitanties staat altijd: „Geen baat, geld terug”, maar Van de Moosdijk houdt zich daar niet aan.

Inmiddels heeft de heer Eerenberg bij de justitie klachten ingediend tegen Van de Moosdijk, die zijn tegenstander o.a. voor een alcoholist heeft uitgemaakt.

In een interview met het Arnhems Dagblad heeft Van de Moosdijk nog beweerd: „Schrijft u maar, dat ik net een worm ben. Ik word tienmaal doorgestoken, maar ik blijf groeien.”

„De Magneet”: aantrekkingskracht van kruiden

IN DE Boeweg te Beverwijk is een drogisterij, die weliswaar De Magneet heet, maar waarnaar de kompasnaald van de Vereniging tegen de Kwakzalverij beslist niét wijst. Want dan zou men een verkeerde koers varen. Deze drogisterij verspreidt namelijk gevaarlijke stencils, héél gevaarlijke stencils. Daarin wordt namelijk een kruidenasortiment zonder blikken of blozen aangeboden voor:

- Vermagering, eczeem, borst en hoest, aambeien, zenuwen, laxeren, versterking
- blaas- en urine, diabetici, griep, overgangsklachten, reumatiek, gal, rustkruiden.
- astma en bronchitis, tegen verhoogde bloeddruk, galsteen, migraine, tegen bedwateren, spataderen, maagklachten enz.

Een heel brutaal zinnetje is de volgende reactie van een klant, die drogisterij De Magneet waagt af te drukken: „In jaren niet mogelijk geweest af te vallen, nu 3 pond in 1 week. Mijn specialist is zeer tevreden over de kruiden.

Mijn specialist — men moet maar durven!

Het kruiden-assortiment is samengesteld door Jacob Hooy, de Amsterdamse kruidenhandel. Er wordt ook nog eens vermeld dat Jacob Hooy „de kruiden volledig garandeert”.

Voorzichtig man

DAT KRUIDEN op het ogenblik „in” zijn valt af te leiden uit een artikel in de Haagsche Courant, gewijd aan deze Jacob Hooy op de Kloveniersburgwal te Amsterdam. Veel aandacht wordt besteed aan de keukenkruiden,

waarvan de verkoop vooral de laatste zes jaar sterk is ontwikkeld. En dan vervolgt de heer Oldenboom, de 58-jarige eigenaar van de zaak van Jacob Hooy: „Ook de hele voorlichting, recepten e.a. is veel meer dan vroeger op kruiden gericht. Geneeskrachtige kruiden worden warm aanbevolen. De mensen zijn de pilletjes moe. Al die chemische toestanden schrikken hen af. Ik ken mensen met gal-klachten, die zweren bij geneeskrachtige kruiden. Ze voelen er meer voor om die te gebruiken.”

„Maar”, vervolgt de voorzichtige heer Oldenboom, wel wetend dat hij bezig is op glad ijs te komen, „ik wil er wel de nadruk op leggen, dat ik niet op medisch gebied wil komen. Kwakzalvers en de affaire Van de Moosdijk? Kwakzalvers zijn er bijna niet meer (beweert de heer Oldenboom, die kennelijk ons maandblad niet leest — red. M.t.d.K.). „Uitgestorven zou je kunnen zeggen. Kruidendokters zijn er nog wel. In Utrecht wordt zelfs een cursus van zes jaar gegeven voor kruidendokters. Over de kwestie Van de Moosdijk laat ik me niet uit.”

Men ziet het — men is daar in de winkel van Jacob Hooy heel voorzichtig. „Ik geloof wel dat het verhaal er indertijd niet zo is uitgekomen als het in werkelijkheid was” (Toch nog een klein ruggesteuntje voor de Raspoetin van Brabant!)

Neen, dan komt men er bij De Magneet in Beverwijk duidelijker voor uit: koop rustig onze kruiden en speel doktertje voor u zelf, of het nu reuma is of suikerziekte, gal of spataderen. De gevaren er van zijn voor uw rekening — wanneer wij onze gegarandeerde kruiden maar aan u kunnen slijten . . .

Strijd tegen kwakzalverij is een zich ontworstelen aan irrationaliteit

ONLANGS HEEFT de medische medewerker van De Telegraaf een uitvoerig artikel gewijd aan de strijd tegen de kwakzalverij. Wij ontleen aan dit artikel het volgende:

Het aantal onbevoegde genezers wordt in Nederland ruwweg geschat op 12.000. Van de huisartsen weet 55% dat er in hun praktijkgebied magnetiseurs, kruidendokters en dergelijke werkzaam zijn; en 89% van de huisartsen meldt, dat zij in hun praktijk patiënten hebben, die naar een onbevoegd genezer gaan of gingen. De huisartsen menen dat zij in ongeveer de helft van de gevallen door hun patiënten van hun bezoek aan de onbevoegde genezer op de hoogte zijn gesteld. Van een betrekkelijk kleine groep van ca. 400 paranormale genezers is bekend dat ze 5 miljoen consulten per jaar geven; tegenover 50 miljoen consulten door ca. 4.000 huisartsen.

Er is altijd zeer uiteenlopende waardering geweest voor het verschijnsel van de kwakzalverij. Een lid van de Tweede Kamer — sprekend over de Staatscommissie, die de aangelegenheid in studie heeft (de commissie Peters, — red. M.t.d.K.) — merkte in 1966 op: „Het is wel jammer, dat er geen bestrijder van de kwakzalverij in zit". Waarop een andere afgevaardigde te kennen gaf: „Het gaat niet om kwakzalvers. De zogenaamde paranormale genezers zijn veel beter."

Men dokterde wat

HET MAKEN van onderscheid tussen dokters en kwakzalvers, tussen genezers en genezeriken is niet van vandaag. Reeds in de 16e eeuw zette een zekere chirurgijn Thomas Gale zich af tegen mindere goden, waar hij het betreurt dat „de meesten zich laten behandelen door timmerlieden, wevers, schoenlappers, vertinners, dienstmeiden, nog afgezien van monniken en nonnen, filantropen, pillendraaiers, kruideniers, drogisten, barbiers, vroedvrouwen, kwakzalvers en charlatans". Het kwam er in die tijd inderdaad op neer, dat het grootste deel van de bevolking wat dokterde aan elkaar, omdat men de officieel erkenden niet kon betalen.

De universitair geschoolde arts is tot in de vorige eeuw een luxe gebleven; het grootste deel van de gezondheidszorg was in handen van de in gil-

den verenigde beroepsbeoefenaren: stads-, plattelands- en scheepsheermeesters, de vroedmeesters (en vroedvrouwen), de oogmeesters, de tandmeesters, de oormeesters, etc. etc.

Voor het probleem van onvoldoende gezondheidszorg heeft men een oplossing gezocht. In 1865 slaagt Thorbecke erin om vier wetten aangenomen te krijgen, die een nieuwe fase inluiden.

Euwenoude situatie

VOORTAAN ZAL de geneeskunst slechts uitgeoefend mogen worden door degenen, die krachtens een omschreven universitaire opleiding, daartoe de bevoegdheid is verleend. Daarmee werden o.a. alle toen nog bestaande gilden opgeheven. Door deze wettelijke bescherming van het medische beroep werd de weg vrijgemaakt voor de ontwikkeling van een op wetenschap gebaseerde geneeskunde. Maar wetten vermogen dikwijls niet een euwenoude situatie zo maar te veranderen. Ook na 1865 bleven velen hun heil zoeken bij niet-erkende „geneeskundigen" en tot op heden is dat nooit helemaal veranderd.

Toch nog voorspraak

DE GESCHIEDENIS laat zien, dat de onbevoegden nogal eens aanleiding zijn tot verontrusting, maar toch ook telkens weer hun voorspraak vinden bij vooraanstaande staatsburgers. Reeds in het voorlopig verslag op het wetsontwerp van Thorbecke juichten enkele leden „deze poging om de gestadig toenemende kwakzalverij zoveel mogelijk te weren" volmondig toe, terwijl er ook leden waren, die meenden „dat de wet een veel te gestreng karakter had. Ook was het de vraag of hier het eigenbelang der geneeskundigen niet meer in het spel was dan 't belang der lijdende mensheid". Deze twee geluiden kan men ook thans nog bijkans ieder jaar bij de begrotingsbehandeling van volksgezondheid horen in de Tweede Kamer.

Langdurige klachten

EEN ONDERZOEK, ingesteld door het Nederlands Instituut voor preventieve Geneeskunde, maakt (zoals onze lezers weten, red. M.v.d.K.) waarschijnlijk, dat in de leeftijdsklasse van 35-44 jaar meer mannen dan vrouwen gebruik maken van de diensten van magnetiseurs; voor de leeftijdsklasse van

45-54 jaar geldt het omgekeerde. Jongeren beneden de 25 jaar consulteren zeer zelden onbevoegden. Vooral als de klachten zeer lang aanhouden (meer dan een jaar) wordt de kans dat de betrokkene tenslotte een onbevoegde raadpleegt, aanzienlijk groter. Het is vooral met „reumatiek" en met pijnen zonder duidelijke oorzaak dat men hem consulteert.

Zo floreren ondanks het werk van Thorbecke de echte geneeskunst en de „kwakzalverij" nog steeds naast elkaar. Eigenlijk betreft het hier de strijd van onze cultuur om zich te ontworstelen aan de irrationaliteit, ook aan de irrationaliteit binnen zowel als buiten de officiële geneeskunst, aldus besluit de medische medewerker van De Telegraaf.

Het aantal verpakte geneesmiddelen

IN DE nota van de Eerste Kamer over de wijziging van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening gaf staatssecretaris dr. R. J. H. Kruisinga de volgende cijfers over het aantal verpakte geneesmiddelen in enige landen.

Land	Aantal verpakte geneesmiddelen
Italië	21.000
West-Duitsland	24.000
België	9.000
Frankrijk	8.500
Nederland	4.508

Het aantal verpakte geneesmiddelen dat in elk land op de markt is, is mede afhankelijk van de nationaal aan geneesmiddelen gestelde eisen. De samenstelling van het geneesmiddelenpakket varieert in verband met de tamelijk snelle veroudering van geneesmiddelen sterk.

Ook uit deze cijfers moge blijken dat 't in Nederland op de markt zijnde aantal geneesmiddelen bij internationale vergelijking bijzonder laag blijkt te zijn, aldus dr. Kruisinga. Dit is ongetwijfeld één der oorzaken waardoor internationaal gezien de kosten van de Nederlandse geneesmiddelenvoorziening zo laag zijn.

De Staatssecretaris deelt voorts mede dat een recente studie van deskundigen van de Wereld Gezondheids Organisatie aangeeft dat de wijze van voorschrijven door de arts in ons land in het algemeen effectiever en rationeler moet worden geacht dan in de meerderheid der overige E.E.G. landen.

Wij wensen onze leden en lezers
een gelukkig en voorspoedig

1970

BESTUUR VERENIGING
TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE MAANDBLAD
TEGEN DE KWAKZALVERIJ

IS "VOORUITZIEN" MOGELIJK ?

VOLGENS EEN ARTIKEL van dr. Helmut Schmidt in New Scientist zou een waterdichte methode zijn gevonden om aan te kunnen tonen, dat de mens iets kan voorspellen. In het Vrije Volk troffen wij een artikel aan van de redactie wetenschappen, gebaseerd op het artikel in New Scientist, dat duidelijker dan de proeven met de Zenekaarten van prof. Rhine zou aantonen, dat de mens een voldongen feit kan constateren, eer het heeft plaatsgevonden. Daarvoor heeft men gebruik gemaakt van een geheel geautomatiseerde machine in het laboratorium van de vliegtuigfabrieken van Boeing in Seattle in de Ver. Staten.

De proef gaat uit van een natuurkundig gegeven. Een halfdoorzichtige spiegel weerkaatst van opvallend licht de helft van de lichtdeeltjes (kwantums genaamd) en laat de andere helft door. Die verhouding staat vast, maar niemand kan zeggen welk afzonderlijk lichtdeeltje weerkaatsen zal of passeren. De heersende natuurkundige leer zegt dat dit zelfs niet theoretisch te voorspellen valt, omdat het gebeuren een fundamenteel toevalsgebeuren is.

Schmidt, de schrijver van het artikel in New Scientist ontwierp een machine met soortgelijk uitgangspunt. Van de proefpersoon werd gevraagd te raden hoe afzonderlijke deeltjes

zich zouden gedragen. Dat raden gebeurde door een knop in te drukken. Verder ging alles automatisch, zowel de toevoer van deeltjes als het registreren van raadkeuze en vaststellen of er al dan niet goed was geraden.

Herhaaldelijk liet men de machine proefdraaien om te zien of hij werkelijk toevalsgemiddelden leverde. Dat was het geval. Veel proefpersonen kwamen bij het raden ook niet uit boven de normale kans, die iemand heeft om goed of fout te raden. Sommige proefpersonen echter slaagden erin veel vaker goed te raden dan het toeval toelaat. Er werden reeksen gemaakt met 63.000 raadbeurten, die 4,4 percent raak waren boven het toevalsgemiddelde (kans dat zoiets toeval is: één op een half miljard).

Bijzonder boeiend vindt dr. Helmut Schmidt, was een experiment, waarin de proefpersonen eerst een reeks kregen met het verzoek goed te raden en daarna een reeks met de vraag of ze wilden proberen fout te raden. Bij 20.000 beurten was de uitkomst dat wanneer op 'goed' werd gemikt er 7,1 percent méér treffers waren dan het toevalsgemiddelde en dat bij de reeks waarin men 'fout' moest raden men ook inderdaad 9,1 percent vaker fout zat dan het toeval zou opleveren.

Belangrijk proefschrift

OP HET PROEFSCHRIFT „Kwakzalverij en onbevoegd uitoefenen der geneeskunst” promoveerde op 16 december te Utrecht de Voorburgse huisarts L. F. Bakker. Promotor was prof. R. Hornstra.

Dr. Bakker acht kenmerkend voor de geneesmethoden van de onbevoegden, dat zij bij bepaalde — vooral nerveuze en psychomatische — aandoeningen een beroep doen op „archaische Tiefschichten der Seele”. Voor een bepaalde restgroep zieken zou dr. Bakker op de duur willen komen tot een behandeling door psychotactiele therapeuten (magnetiseurs) echter onder streng toezicht en niet dan op een verwijfsbriefje van de arts. Hij wil het magnetiseursvraagstuk oplossen op de wijze, zoals dat voorheen is geschied met de ongeorganiseerde masseurs.

Meer hierover in ons volgende nummer.

Naar het schijnt is in deze machine elke menselijke invloed op het experiment uitgeschakeld. Van bedrog of onbewuste beïnvloeding kan, naar het rapport te oordelen, geen sprake zijn. Wie wil aanvoeren dat het bewijs voor buitenzintuigelijke waarneming nog altijd niet is geleverd, zal moeten aantonen in welk opzicht ook deze machine onvolkomen is.

Voor natuurkundigen ziet Schmidt een adder onder het gras. Hij zegt: de leer van de principiële onvoorspelbaarheid van het gedrag der kwantums gaat niet op. Sommige mensen kunnen dat gedrag blijkbaar wel voorspellen. De redactie van New Scientist tekent hierbij aan dat dit waarschijnlijk een woordverwarring is. De deeltjes gedragen zich inderdaad volgens toevalslijnen, maar de proefpersoon kan blijkbaar het voldongen feit al constateren eer het heeft plaatsgevonden.

Hij voorspelt niet, maar heeft voorkennis, aldus de redactie van New Scientist.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; E. Mijharends, **Tandarts** te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; J. J. Aukema, **Dierenarts** te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, **Rechter** te Arnhem; J. E. Buijter, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** te Zwolle; P. L. Stal, **Arts** te 's-Gravenhage; J. van Baak, **Dermatoloog** te Utrecht; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, **Inspecteur van Politie** te Arnhem; J. Noord te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

BLZ. 76

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerenden f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.